

👉 Робоча група Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими розробила низку рекомендацій для родичів наших Захисників, які перебувають у полоні, зниклих безвісти за особливих обставин, звільнених з полону, а також ЗМІ для того, щоби уникнути можливих ризиків для тих Захисників, які тимчасово перебувають у полоні, під час комунікації у публічних джерелах.

Родичам Захисників та Захисниць, які тимчасово перебувають у полоні, ЗМІ

✗ Варто уникати:

- Передачі до ЗМІ персональних даних та персональної інформації захисників (наприклад: полонений повідомив, що він парамедик чи водій, а його звільнений побратим в інтерв'ю подає іншу інформацію).
- Свідомої чи несвідомої участі у психологічних операціях ворога (приклад - дзвінки з в'язниць родичам полонених: «Ваш у нас, почему не забираете? Делайте что-то, протестуйте»).
- Надмірної медійності полонених, які були публічно не широко відомими до потрапляння в полон. Це може ускладнити процес повернення.

☑ Як бажано діяти:

- Звертатися до міжнародних організацій (ПАРЄ, ОБСЄ, Генасамблея ООН, Комісія ООН з прав людини, урядів держав) з вимогами тиснути на росію з вимогами виконання Женевської Конвенції.
- Звертатися до МКЧХ, Робочої групи ООН з питань насильницьких та недобровільних зникнень.
- Підтримувати регулярний контакт з Координаційним штабом.
- Повідомляти нову інформацію про полонених в Національне інформаційне бюро (НІБ) та в матеріали кримінального провадження (через слідчого).
- У випадку, коли хтось намагається особисто чи через онлайн-інструменти (форми, чат-боти тощо), розташовані на неофіційних ресурсах, дізнаватися будь-які дані про військовослужбовців (номер частини, місце розташування, персональні дані тощо) або ж вимагати гроші чи інші цінності як платню за нібито повернення, обмін,

включення до списків на обмін тощо — негайно повідомляти Координаційний штаб та правоохоронні органи.

Звільненим з полону Захисникам та Захисницям та їхнім родичам, ЗМІ

✗ Варто уникати:

- Повідомлень на кшталт «він швидко відновиться і повернеться на фронт». Це може негативно вплинути на подальші процеси переговорів.
- Не розкривати у ЗМІ персональні дані та інформацію про побратимів та посестер, які ще перебувають у полоні.
- Уникати надмірної конкретики під час публічних висловлювань про порушення прав (тортури, умови утримання), використовувати загальні наративи про подібні випадки. Через детальну публічно поширену інформацію можуть постраждати побратими, які ще залишаються в полоні ворога. Також ворог може оцінювати ефективність впливу тортур, базуючись на спогадах звільнених з полону.
- Не поширювати фото- чи відеоматеріали, на яких зображені побратими та посестри, які ще не звільнені. З них ворог може отримати додаткову інформацію про те, чим займався полонений чи полонена.

✓ Як бажано діяти:

- У розмовах зі ЗМІ наголошувати на необхідності дотримання Росією норм Женевських конвенцій.
- Підтримувати родичів тих, хто залишився в полоні, над їхнім звільненням Україна працює постійно.
- Допомогати родичам полонених напряму подавати дані в НІБ.
- Усвідомлювати, що кожне сказане слово може вплинути на умови перебування тих, хто залишився в полоні. (У тому числі і в “правовому” полі рф: може бути змінена класифікація дій оборонців).